

פרשת כי תבוא – מעלת השמחה

בפרשת השבוע מאריכה התורה לבאר אלו ברכות יבואו עלינו כשנשמור את מצוות התורה, ואלו קללות ועונשים עלולים חס וחלילה לבוא אם לא נשמור את מצוות התורה. במהלך דברי התוכחה שבפרשה נאמר שהסיבה לכך שעם ישראל ייענש היא חוסר השמחה: "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב מְרֵב פֶּל" (כח מז). לא נאמר כאן שייענשו על שלא עבדו את ה', אלא העונש יהיה על כך שעבודת ה' הייתה בלי שמחה.

וכך כתב הרמב"ם בסוף הלכות לולב (פרק ח הלכה טו) על מעלת השמחה בעבודת ה': השמחה שישמח האדם בעשיית המצוות, ובאהבת האל שציווה בהם, עבודה גדולה היא. וכל המונע עצמו משמחה זו – ראוי להיפרע ממנו, שנאמר: "תַּחַת אֲשֶׁר לֹא עֲבַדְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב". מסביר האר"י ז"ל שתחילת ההידרדרות של האדם בעבודת ה' מתחילה בכך שהוא לא שמח בקיום מצוות. חוסר השמחה מביא את האדם להפסיק לקיים מצוות עשה, ואחרי כן הוא מתחיל לעבור על איסורי לא תעשה.

מה יכול להביא אותנו לקיום מצוות בשמחה?

כתב רבי חיים ויטל תלמידו של האר"י ז"ל בתחילת ספר "שער המצוות" שאדם צריך לחשוב על השכר הגדול המובטח לעושי מצנה. אם אדם ידמיין לעצמו שנותנים לו אלפי שקלים על קיום של כל מצנה, בוודאי ישמח בקיום המצנה.

והוסיף האר"י שאם כל קיום המצוות של האדם יהיה בשמחה, אין ספק שתשרה עליו רוח הקודש! ב"משנה ברורה" (סימן תרסט סעיף קטן יא) כתב רבי ישראל מאיר הכוהן: "והעידו על האר"י ז"ל שאמר שהמעלה העליונה שהשיג, באה לו על ידי שהיה שמח בכל עוז בשמחה של מצנה".

מלבד השמחה שיהודי צריך לשמוח בעשיית כל מצנה, יש עוד שלוש סיבות לשמחה שלנו בכל יום: ראשית, עלינו לשמוח על עצם בריאתנו, ולהודות לבורא בשמחה בכל בוקר על יום חדש, על הבריאות שיש, על שה' פוקח עיוורים, מלביש ערומים, וכל שאר ברכות השחר שמביאות אותנו לשמוח במתנות הגשמיות שקיבלנו.

על גבי שמחה זו שמשותפת לכל הבריות, נוספת השמחה שכל יהודי צריך לשמוח על הבחירה של ה' בנו מכל העמים ועל האהבה הרבה והמיוחדת שאוהב אותנו, ועל כך אנו מברכים בכל בוקר "ברוך... שלא עשני

גוי! "אשרינו שנולדנו יהודיים! וכך אמר הרבי מצאנז: אילו יהודי היה יודע כמה טוב לו שהוא יהודי, היה יוצא מכליו מרוב שמחה.

מספרים שאברך אחד רצה לשמוע כיצד רבי יהונתן אייבשיץ מתפלל תפילת שחרית בבית הכנסת. הוא הקשיב היטב, והנה הוא שמ לב שבברכות השחר השמיט רבי יהונתן אייבשיץ ברכה אחת! הוא לא ברך ברכת "שלא עשני גוי!"

הדבר נודע לדייני העיר, והם זימנו את רבי יהונתן שיסביר מדוע הוא לא מברך בבית הכנסת את ברכת "שלא עשני גוי!"

אמר להם רבי יהונתן: "כשאני קם בבוקר אני כל כך שמח שאני יהודי, לכן אני מברך את ברכת 'שלא עשני גוי' מיד בבית".

ומי שזכה לגור בארץ ישראל, יש לו סיבה נוספת לשמוח, ועל כך אנו מודים בכל ברכת המזון ובברכת מעין שלוש: "נודה לך... על ארץ חמדה טובה ורחבה". השמחה על ישיבתנו בארץ ישראל רמוזה במילה הראשונה בפרשה: "וְנִהְיֶה כִּי תָבֹא אֶל הָאָרֶץ", וכמו שמביא בעל "אור החיים" את דרשת חז"ל ש"וְנִהְיֶה" הוא "לשון שמחה", ללמדנו שעיקר השמחה היא על הזכות לגור בארץ ישראל. אשרינו שזכינו לגור בארץ ישראל, זכות שלא זכו בה רבים.

יהי רצון שנזכה להיות בשמחה תמיד, שנשמח בכל המתנות שנתן לנו בחומר וברוח, כבני אדם וכעם הנבחר, ובפרט בשבתנו בארץ הבחירה, ושכל עבודת ה' שלנו תהיה תמיד בשמחה. מתוך כך נזכה שהקב"ה ישמח אותנו, ויקויימו בנו במהרה נבואות הנביא ישעיהו: "וְנִהְיֶינָה אֶל ה' קְדָשִׁי וְשִׁמְחֵתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי" (נו ז), "כִּי נָחַם ה' צִיּוֹן נָחַם כָּל תְּרִבְתֶּיהָ... שְׂשׂוֹן וְשִׁמְחָה יִמְצָא בָּהּ תוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה" (נא ג).